

LA REVOLUCIÓ NEOLÍTICA

La Draga, el poblat dels prodigis

**MUSEU D'ARQUEOLOGIA
DE CATALUNYA**

www.mac.cat

EXPOSICIÓ

28-9-2017 / 4-2-2018

#MACladraga

DOSSIER DE PREMSA

Organitza:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Museu d'Arqueologia
de Catalunya

Col·laboren:

Ajuntament de Banyoles

MUSEU ARQUEOLÒGIC
DE BANYOLES

CSIC

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Amb el suport de:

Els treballs arqueològics avançaven una tarda d'agost de 1995; sota l'aigua s'esgotava el torn de treball i s'excavava a bon ritme. Entre el sediment va aparèixer el que a simple vista era una branca més, però després d'una inspecció minuciosa no donàvem crèdit al que veiem.

La notícia va recórrer el jaciment ràpidament i tot es va aturar. Arqueòlegs i estudiants no es volien perdre el moment. Tothom es va congrega al voltant d'un petit recipient ple d'aigua on hi havia un objecte increïble: una falç de fusta perfectament conservada i que encara mantenia una làmina de sílex enganxada en el lloc original. Teníem el privilegi de participar en un fet històric.

LA REVOLUCIÓ NEOLÍTICA. LA DRAGA, EL POBLAT DELS PRODIGIS

Mostra l'impacte que va generar la descoberta de l'assentament del poblat de la Draga el 1990 i presenta als arqueòlegs protagonistes de la recerca. S'exposa una eina de fusta de més de 7.000 anys, que s'ha convertit en un dels seus símbols.

La Draga és un exemple paradigmàtic d'un poblat dels primers agricultors i ramaders del nord-est de la Península. La singularitat del jaciment, un dels pocs del seu tipus a Europa i on es conserva excepcionalment la matèria orgànica, permet emprendre una recerca única i emocionant d'un període històric vital per entendre com som avui en dia.

Una recerca plena d'enormes reptes d'excavació, de conservació, d'anàlisi i d'interpretació, dirigida a obtenir una imatge el més real possible de com era la vida a la vora de l'estany de Banyoles fa uns set mil quatre-cents anys. Ara tenim, en aquesta exposició, una oportunitat única d'endinsar-nos en el poblat mitjançant els objectes originals, els audiovisuals i la realitat virtual per experimentar el neolític en primera persona.

BREU HISTÒRIA DE LES EXCAVACIONS

Abril 1990. Joan Abad, membre de l'Associació Arqueològica de Girona, detecta restes arqueològiques durant el procés de construcció del parc urbà de la Draga en el marc del projecte dels Jocs Olímpics de 1992 a Banyoles.

Maig 1990. Prospecció arqueològica i identificació que es tractava d'un jaciment del neolític antic, de més de set mil anys d'antiguitat

1991-1992. Excavació d'urgència i documentació de gran quantitat de construccions en pedra (empedrats, fosses, fogars) i de les primeres restes de les cabanes de fusta: els pilars de fusta enfonsats en el sediment lacustre.

1994. Prospecció subaquàtica realitzada pel CASC i documentació de matèria orgànica conservada en els nivells arqueològics.

1995. Inici de les excavacions subaquàtiques, les primeres en un jaciment prehistòric a la península Ibèrica. Localització de les primeres eines de fusta, les més antigues i més ben conservades del neolític peninsular.

1996. Prospecció de delimitació terrestre i subaquàtica del jaciment.

1997. Inici dels treballs al sector B, on es documenta un potent enderroc de la fusta de les cabanes de la fase més antiga del poblat, fet inèdit en la prehistòria de la Mediterrània Occidental.

1998-2005. Aparició de desenes d'estris fets de fusta i de fibres vegetals; un dels conjunts d'instruments del neolític antic més ben conservats i més nombrosos d'Europa.

2000. Publicació de la primera monografia científica del jaciment i construcció d'una rèplica d'una cabana destinada a activitats didàctiques.

2004. Inauguració del Parc Neolític de la Draga per donar a conèixer el jaciment a tota mena de públics.

2005. Finalització dels treballs al sector B i al sector subaquàtic.

2006. Publicació d'una segona monografia dedicada als instruments de fusta i fibres vegetals.

2008-2009. Prospeccions sistemàtiques al voltant de l'estany i localització d'indícis d'altres ocupacions prehistòriques.

2010. Represa dels treballs arqueològics al sector B de la Draga.

2011. Documentació de dos nivells superposats: un enderroc de cabanes i, per sobre, un paviment construït amb blocs de travertí. Publicació de la tercera monografia, dedicada als treballs duts a terme entre els anys 2000 i 2005.

2012. Recuperació d'un arc sencer, el més antic del neolític europeu.

2013. Represa de les excavacions al sector A, on apareixen diverses construccions fetes de pedra.

2014. Documentació d'un taller d'elaboració d'ornaments.

2016. Excavació d'una fossa ritual amb sis cranis d'herbívors (bou, cabra i cabirol).

Quatre àmbits temàtics plens de singularitats

La revolució neolítica. La Draga, el poblat dels prodigis s'estructura en quatre àmbits que responen a: Emoció, Anàlisi, Interpretació i Imaginació.

Emoció

Presenta una col·lecció singular de peces arqueològiques originals, representatives del jaciment: la fauna (salvatge i domèstica), les restes vegetals (silvestres i conreades), les restes d'aliments, els objectes de la vida quotidiana, els estris d'ús pràctic, els guarniments i els elements connectats amb l'esfera social o les creences.

Un lloc ideal

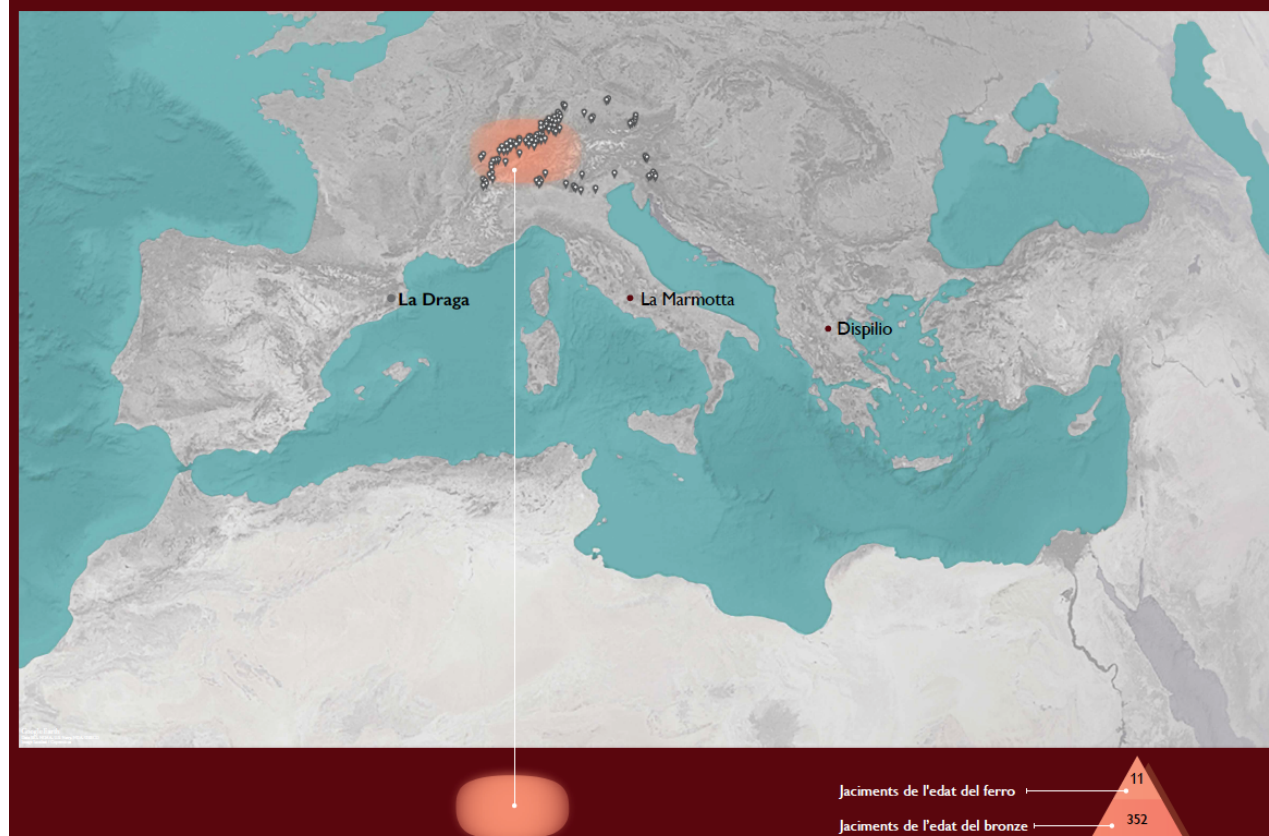
L'estany de Banyoles va ser espectador, fa uns set mil quatre-cents anys, de l'arribada d'un grup de persones forasteres que s'establiren a la vora de l'aigua. Triaren un petit territori privilegiat que concentrava una gran diversitat de recursos, un lloc ideal per construir un poblat estable i per fer de pagesos i ramaders.

Un jaciment lacustre

La Draga és l'únic jaciment neolític lacustre conegut a la península Ibèrica i un dels més antics de la Mediterrània. Els seus paral·lels més pròxims, quant a emplaçament i tipus d'hàbitat, es troben a centre-Europa, si bé la Draga és més d'un miler d'anys més antic.

El jaciment és excepcional per diversos motius. En primer lloc, per la seva antiguitat, que el situa entre els jaciments neolítics més antics del nord-est peninsular. En segon lloc, pel fet que es tracta d'un assentament a l'aire lliure que perdura durant uns quatre-cents anys. I, per últim, i potser el més remarcable, per les seves condicions excel·lents de conservació. Una part dels estrats arqueològics es troben coberts pel nivell freàtic. Això ha propiciat que una bona part de les restes s'hagi conservat en un ambient sense oxigen, fet que ha permès que es preservi la matèria orgànica (fusta i fibres) amb la qual s'havien fet les cabanes i tota mena d'estrís.

L'àrea alpina concentra la major part de jaciments lacustres d'Europa. La Draga, La Marmotta (Itàlia) i Dispilio (Grècia) són alguns dels escassos jaciments d'aquesta mena situats a la Mediterrània i datats a l'inici del neolític. (Font: <http://whc.unesco.org>)

El neolític

Set mil quatre-cents anys enrere un grup d'agricultors i ramaders s'assentà a la vora de l'estany en un territori on escassos grups d'indígenes seguien mantenint formes de vida associades a la cacera, la recol·lecció i el nomadisme. Els homes i les dones nouvinguts introduïren plantes i animals domèstics, tecnologies, poblat estables i noves maneres de pensar que transformarien radicalment la relació tradicional amb el medi.

Aquesta nova manera de fer –el neolític– es va iniciar fa uns deu mil anys al Pròxim Orient i va provocar el canvi més profund que ha patit la nostra espècie des del seu origen. En poc més de tres mil anys la influència de les noves idees i els moviments de població varen permetre que el neolític s'establís i es consolidés des de la costa sirio-palestina fins al litoral atlàntic del sud de Portugal.

El territori de l'actual Catalunya va rebre la primera arribada de poblacions neolítiques fa uns set mil sis-cents anys; en poc temps es multiplicaren els assentaments tant a la costa com a les zones més interiors del territori.

Etapas d'expansió del neolític des de Pròxim Orient fins a Occident amb indicació dels jaciments arqueològics més representatius. (Font: J. Guilaine)

Una excavació complexa

El sistema d'excavació de la Draga s'ha hagut d'adaptar a les característiques del jaciment perquè en bona part es troba submergit sota les aigües de l'estany o inclòs dins del nivell freàtic. També s'adapta al tipus de restes que apareixen, que en una bona part són orgàniques.

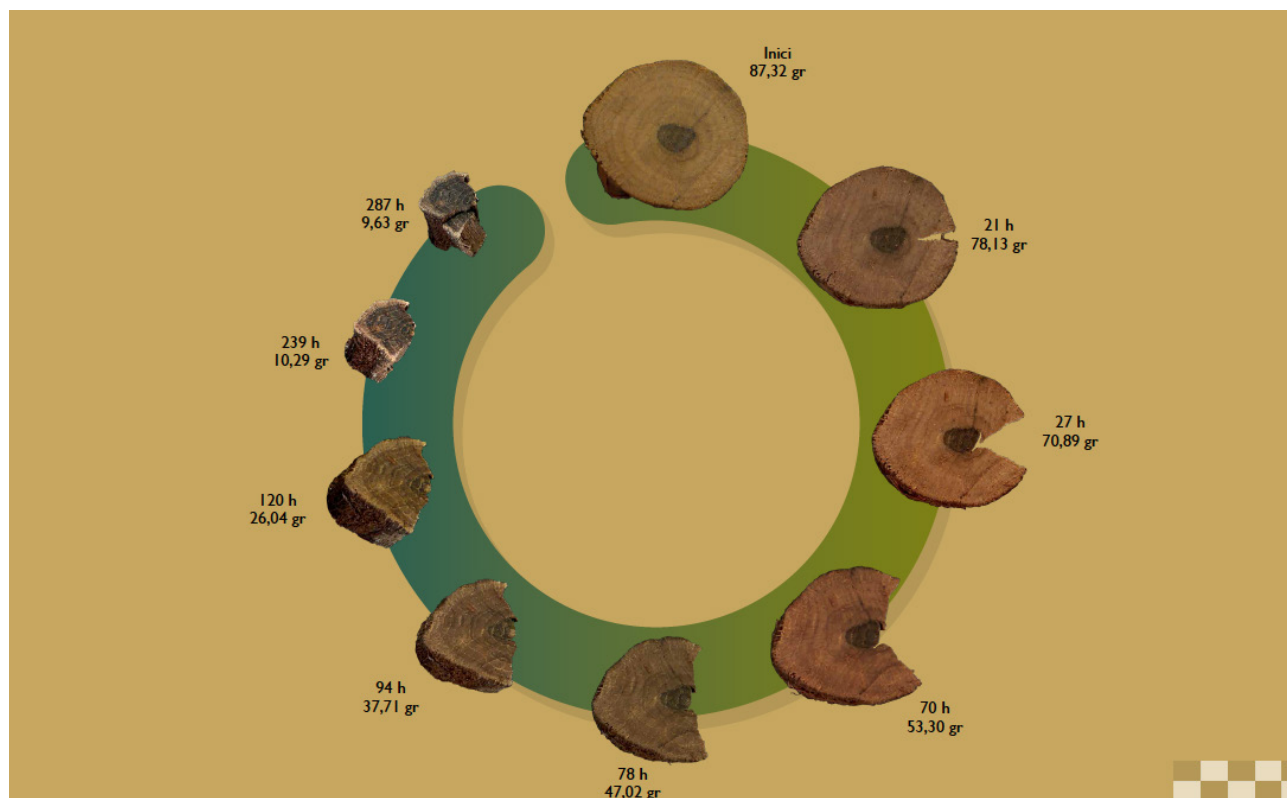
Es posa l'èmfasi en el registre sistemàtic de la localització espacial de tots els elements que van apareixer, en l'obtenció d'imatges digitals georeferenciades i en el processament de tot el sediment, que es renta amb l'ajut de màquines i garbells. En el sector menys inundat es retira l'excés d'aigua amb bombes i, tot i que el sediment està amarat, es pot excavar sense dificultat. Quan apareix fusta els arqueòlegs treballen des d'una posició elevada, estirats sobre taulons, per no fer malbé les delicades restes. En el sector subaquàtic, en canvi, han d'utilitzar sistemes de respiració autònoms i aspiradors subaquàtics per retirar el sediment que amaga les restes.

Difícil de conservar

Els materials arqueològics fets de fusta i de fibres vegetals requereixen un tractament especial des del moment en què apareixen, atès que són fràgils, tous i extremadament sensibles als canvis d'humitat. Un cop extrets es mantenen sempre en aigua, ja que, si s'assequessin, es farien malbé irreversiblement.

Posteriorment, al laboratori de restauració, el mètode més emprat per conservar-los és la deshidratació mitjançant la liofilització, tècnica que combina l'acció del fred i la del buit. El primer pas consisteix a submergir els objectes en una cera hidrosoluble i, a continuació, es congelen. Posteriorment, s'introdueixen en el liofilitzador per sublimar el gel, que passa directament de l'estat sòlid al gasós, tot evitant l'estadi líquid. El resultat són uns objectes fràgils que requereixen un procés de consolidació i un tractament molt acurats a l'hora de manipular-los i emmagatzemar-los.

Anàlisi

Reconstrueix el panorama del que va succeir a la Draga durant aproximadament 400 anys gràcies a l'enorme quantitat de dades obtingudes i processades per un ampli equip científic multidisciplinari. La singularitat del jaciment de la Draga i l'enorme quantitat de dades obtingudes comporta un esforç majúscul a l'hora de catalitzar la informació i generar coneixement. Més de cinquanta científics de diversos països del món treballen des de les seves especialitats per construir models interpretatius comprensibles per a tots els públics.

El treball sistemàtic d'excavació durant pràcticament trenta anys ha permès recuperar més de cent mil objectes arqueològics de fusta, de pedra, d'os, de banya...i generar una quantitat ingent de documentació. Centenars de dibuixos, milers de fotografies, vídeos, fitxes de registre...gestionats en bases de dades infinites que permeten abordar l'anàlisi ordenada de la informació.

Viure en un poblat neolític

El sedentarisme, l'agricultura i la ramaderia, pràctiques adoptades durant el neolític, varen transformar profundament la relació entre les persones i el seu entorn. Per a la comunitat de la Draga, instal·lada a la riba de l'estany de Banyoles, el poblat era el centre de la vida i allà es concentrava una bona part de l'activitat. Aquest hàbitat estable estava format per una agregació de sòlides construccions de fusta, com ara cabanes, coberts i tancats, on vivien les persones i el bestiar. Al voltant seu hi havia els horts i camps de conreu, llocs on s'emmagatzemaven els aliments i fins i tot on es llençaven les escombraries.

Gràcies a diversos processos artesanals es produïen estris ceràmics, de fusta, de pedra, d'os, de banya, de petxina o de fibres vegetals, així com ornaments personals. Els objectes s'utilitzaven en multitud de treballs quotidians i alguns d'ells també en les pràctiques relacionades amb el món simbòlic.

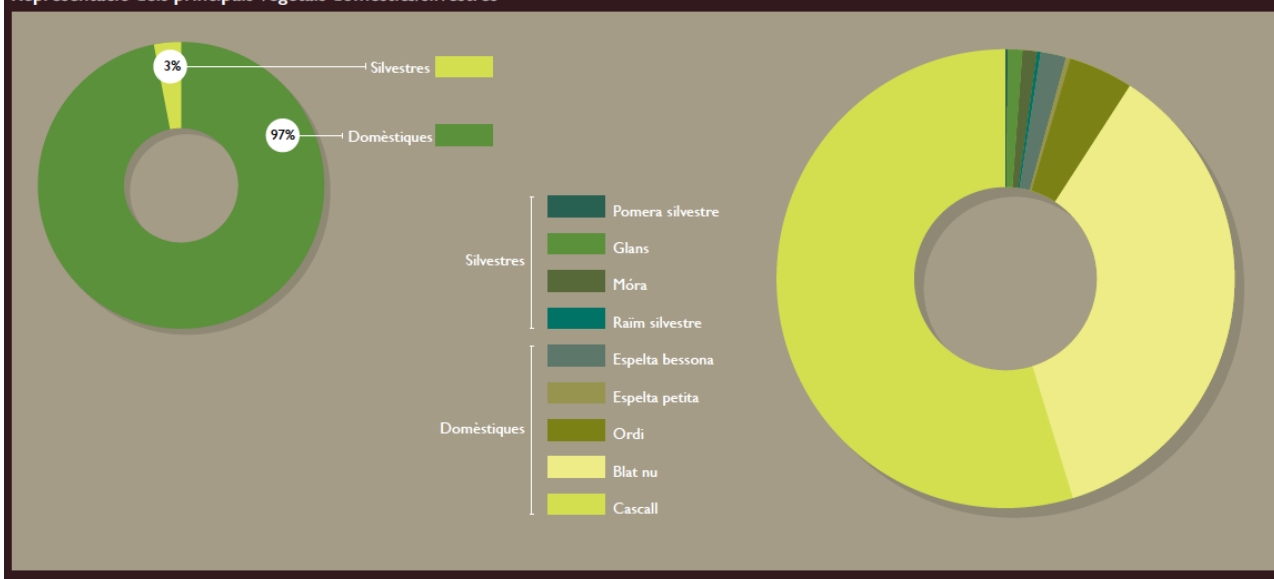

El rebost domèstic

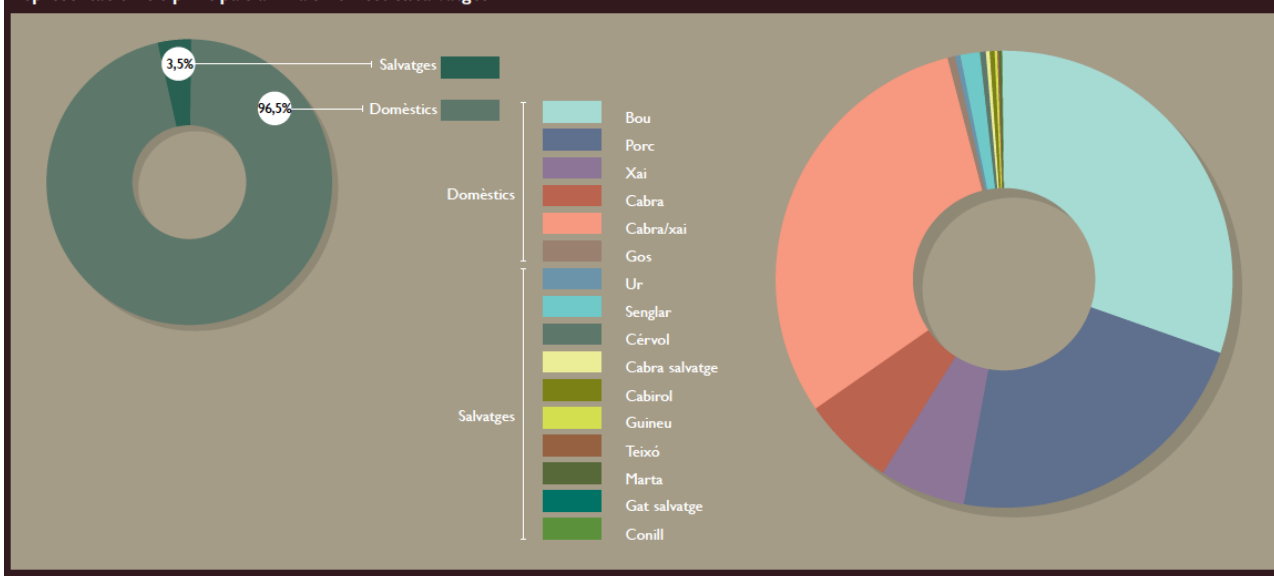
La comunitat subsistia gràcies al conreu de diverses espècies de cereals i lleguminoses, i als ramats de vaques, porcs, cabres i xais. Els petits camps de conreu s'esituaven a prop del poblat, en clarianes arrabassades al bosc. Allí es creaven espais propicis per a la sembra i on després de la sega s'engegaven els animals domèstics perquè aprofitessin els rostolls i, de passada, adobessin la terra amb els fems. Els habitants de la Draga compartien els espais del poblat amb petits grups d'animals, controlats per l'atenta mirada dels gossos pastors.

En les tasques agrícoles primer s'empraven els pals cavadors i les pales, que permetien remenar la terra per sembrar. A l'hora de la sega, les falçs amb làmines de sílex tallaven les tiges del cereal fàcilment.

Representació dels principals vegetals domèstics/silvestres

Representació dels principals animals domèstics/salvatges

El rebost salvatge

L'entorn de la Draga ofería molts recursos silvestres, animals i vegetals, per complementar la dieta dels seus habitants, basada principalment en productes d'origen agrícola i ramader. Amb l'arc i les puntes de fletxada de sílex, de fusta o d'os, es caçava el bou salvatge, el cérvol, la cabra salvatge, el cabirol, el porc senglar i altres animals de mida mitjana, com ara el gat salvatge, la marta, el teixó i la guilla.

Mitjançant l'ús d'altres tècniques, com podien ser els paranys, la pesca i la cacera a mà, també s'aconseguien petits animals –peixos, aus, tortugues...–del medi més immediat, així com mol·luscos i caragolines marines provinents de la costa, situada a uns trenta-cinc quilòmetres de distància. La ingesta de fruits, com ara glans, cireres, pinyons, llambrusques, aranyons i avellanes, enriqueixia la dieta.

L'entorn de l'estany de Banyoles i el seu bosc de ribera posaven a l'abast de la comunitat de la Draga una gran varietat de recursos naturals.

Fusters neolítics

Els habitants de la Draga són els primers grans fusters de la nostra història. Talaven arbres amb aixes de fulles de pedra polida. Un cop abatuts, transportaven els troncs i les branques fins al poblat utilitzant la força dels bous. La vida a la Draga es fonamentava, en gran part, en l'aprofitament de la roureda i, en menor intensitat, dels boscos de ribera propers. La roureda, emplaçada en els relleus muntanyosos a una certa distància del poblat, proveïa de la fusta necessària per bastir cabanes, plataformes i tanques, per elaborar instruments i per obtenir el combustible destinat a cuinar i escalfar-se.

Els llargs i pesats troncs dels roures s'esberlaven amb l'ajut de tascons i se'n feien taulons. Amb les aixes s'afusava la base dels que es clavarien al terra de la vora de l'estany per aixecar plataformes al cim, damunt de les quals, fora de la influència de les crescudes de l'estany, es bastien resistents cabanes amb altres pals i cobertes de branques.

Pilars de fusta

De la Draga, en un total de 825 metres quadrats, s'han extret fins al dia d'avui més de mil tres-cents pilars de fusta de mides i formes diferents. Són les parts clavades en el subsòl que formaven part de diferents tipus de construccions: cabanes, plataformes, coberts, tanques...

La gran quantitat de pilars respon al fet que l'espai va ser utilitzat durant pràcticament quatre-cents anys. Quan les construccions es feien malbé es tornava a construir una vegada i una altra en el mateix lloc, tot i que de vegades canviava la funció a la qual es destinava. Aquesta enorme superposició de restes fa molt difícil identificar la forma exacta de cada construcció.

Construccions de pedra

En algunes zones del jaciment hi ha moltes construccions, com ara fogars culinaris i grans paviments fets amb pedra, entre altres. En ocasions es troben damunt de les cabanes de fusta abandonades, fet que mostra una clara intenció d'aprofitament de l'espai, per la qual cosa prèviament s'havia d'anivellar l'espai afegint-hi pedres.

Algunes d'aquestes construccions pètries també s'han interpretat com a cabanes. Estan formades per un paviment construït amb lloses de travertí extret del mateix entorn i, en certs casos, apareixen envoltades deforats, on es devien haver clavats pals de fusta. Al costat, s'hi ha trobat un bon nombre de fogars i de fosses de forma irregular i no gaire profundes, plenes de material arqueològic, que s'han interpretat com a abocadors de deixalles.

Els fonaments de la nostra cuina

Els grans canvis del neolític estan associats a transformacions radicals en la forma de viure, de pensar i, és clar, també de menjar. Les innovacions tecnològiques varen posar els fonaments de la cuina actual i de la nostra gastronomia.

Els cereals es transformaven en farines i sèmols amb l'ajuda de molins i de morters de pedra. Paral·lelament, les carcasses animals es trossejaven hàbilment amb estris de pedra, per tal de treure el màxim profit de les porcions.

Els recipients ceràmics representen una significativa novetat d'aquest període, perquè permetien preparar els productes d'origen animal i vegetal amb llargues coccions i obtenir sopes, brous i estofats. Aquests nous plats es cuinaven amb l'ajut de remenadors i d'espàtules de fusta, seservien amb cullerots i finalment s'ingerien amb l'ajuda de culleres d'os. Sobre lloses de gres roentes o dins de focs plens de còdols també es rostien trossos de carn, peix i vegetals.

Sílex, os, banya, caragolines i petxines...

Els estris de pedra tallada intervenien en moltes tasques artesanals atesa la capacitat que tenien de tallar, perforar i gratar diversos tipus de matèries. Es realitzaven majoritàriament amb sílexi de vegades amb cristall de quars. Una part del procés de talla tenia lloc al poblat. S'extreien llargues làmines dels blocs de pedrautilitzant un punxó de banya de cérvol i un percussor.

A partir d'ossos animals llargs i de banyes de cérvol, transformats mitjançant la fractura, el ranur atge, el gratat i el polit, s'obtenien molts altres instruments: puntes de projectil, punxons, cisells i allisadors.

Una bona part dels guarniments es realitzava a l'assentament. Mol·luscos i caragolines marines, banyes, ossos i pinyols de cirera es convertien en denes de collaret, penjolls, anelles i anells.

Ceràmica, fibres, fusta i roques...

Els vasos ceràmics es modelaven a mà amb argiles de l'entorn més immediat, a les quals s'afegia quars i mica triturats. La seva superfície sovint es decorava amb motius i composicions diverses, aconseguïdes fent pressió amb petxines de Cardium.

Amb les fibres vegetals procedents de l'ortiga, de l'escorça del til·ler, de lianes i del càrex també es feien cordes, cistells i teixitssenzills. Primer sesanejaven amb gratadors d'os o pintes de fusta i gràcies als fusos es convertien en fils que posteriorment es teixien, amb l'ajut de separadors i de punxons d'os, en telerssenzills.

Altres estris, com ara tascons de fusta i destrals de pedra tallada o de pedra polida, s'usaven per elaborar una multitud de peces amb perícia i giny. Un bon exemple d'això sónels recipients aconseguïts buidant berrugues de roure i els mànecs de les falçs, generalment de boix.

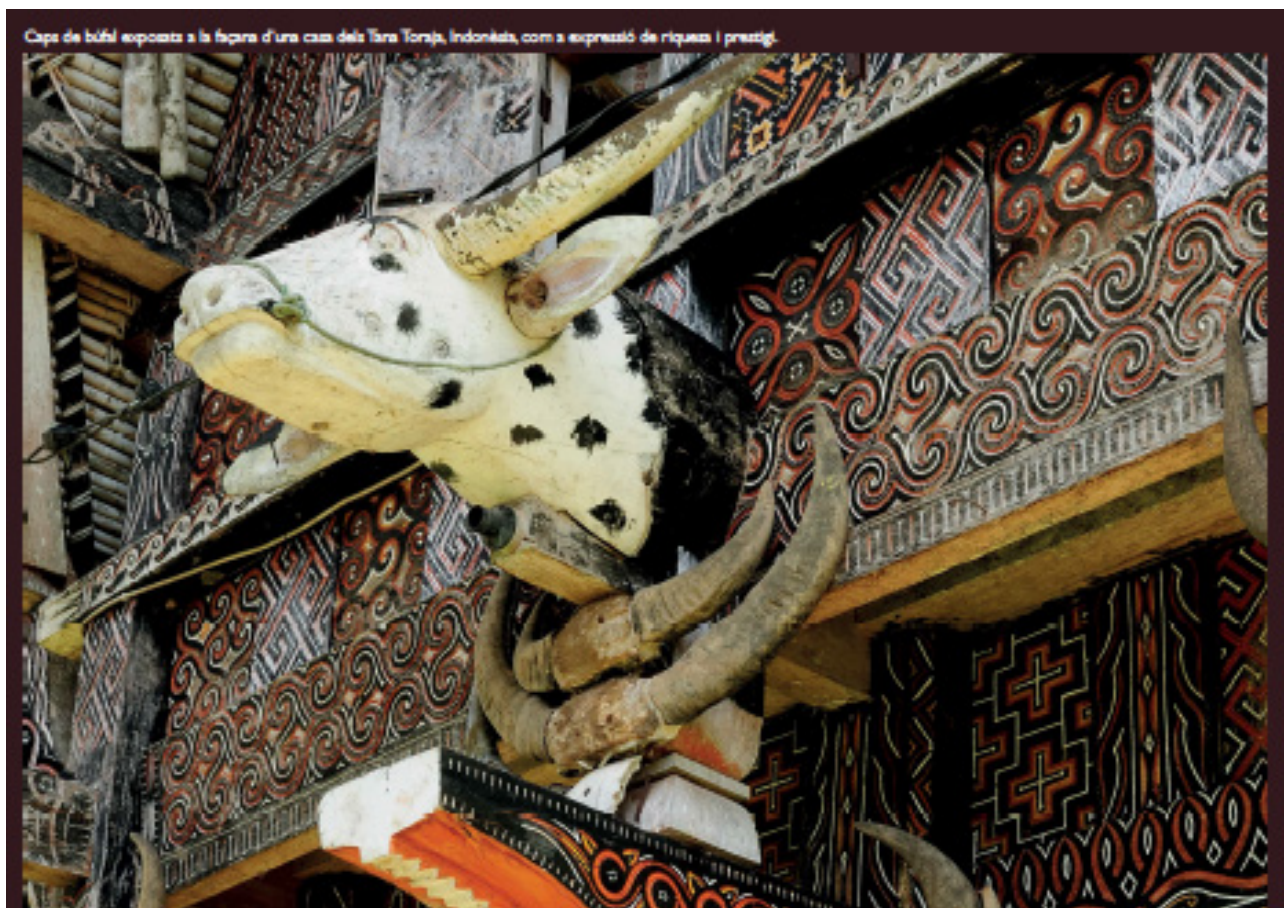
A les rodalies del poblat es recollien altres matèries primeres i es transformaven en instruments de tota mena. Certes pedres servien per fer polidors i percussors senzills, mentre que altres estris requerien un procés de fabricació més complex. És el cas de les aixes de fuster o dels molins i els morters per processar els cereals, els llegums i els fruits secs.

Idees i creences

A la Draga també s'han trobat elements que ens parlen dels símbols i les creences dels seus pobladors. La troballa repetida de cranis d'animals amb banyes i retallats forma part d'un ritual centrat en el cap del bou, símbol de força i de riquesa per a moltes comunitats neolítiques de la Mediterrània.

L'arc es devia considerar un distintiu social de la comunitat i es pot relacionar amb el prestigi. Sempre es feia amb fusta de teix i s'aprenia a utilitzar des de ben aviat, a la infantesa, tal com mostra la troballa excepcional d'un arc de mida petita.

A través de la imatge personal també es reforçava la identitat del grup i a l'hora es feia evident el paper individual de cada membre, que depenia possiblement del gènere i de l'edat. Penjolls i collarets fets de petxines, pedres i pinyols de cirera, juntament amb els anells de banya de cérvol o os, produïts a la Draga, devien estar més a l'abast de tothom. Per contra, els escassos braçalets de marbre, fets fora del poblat, possiblement devien tenir un ús més restringit dintre de la comunitat.

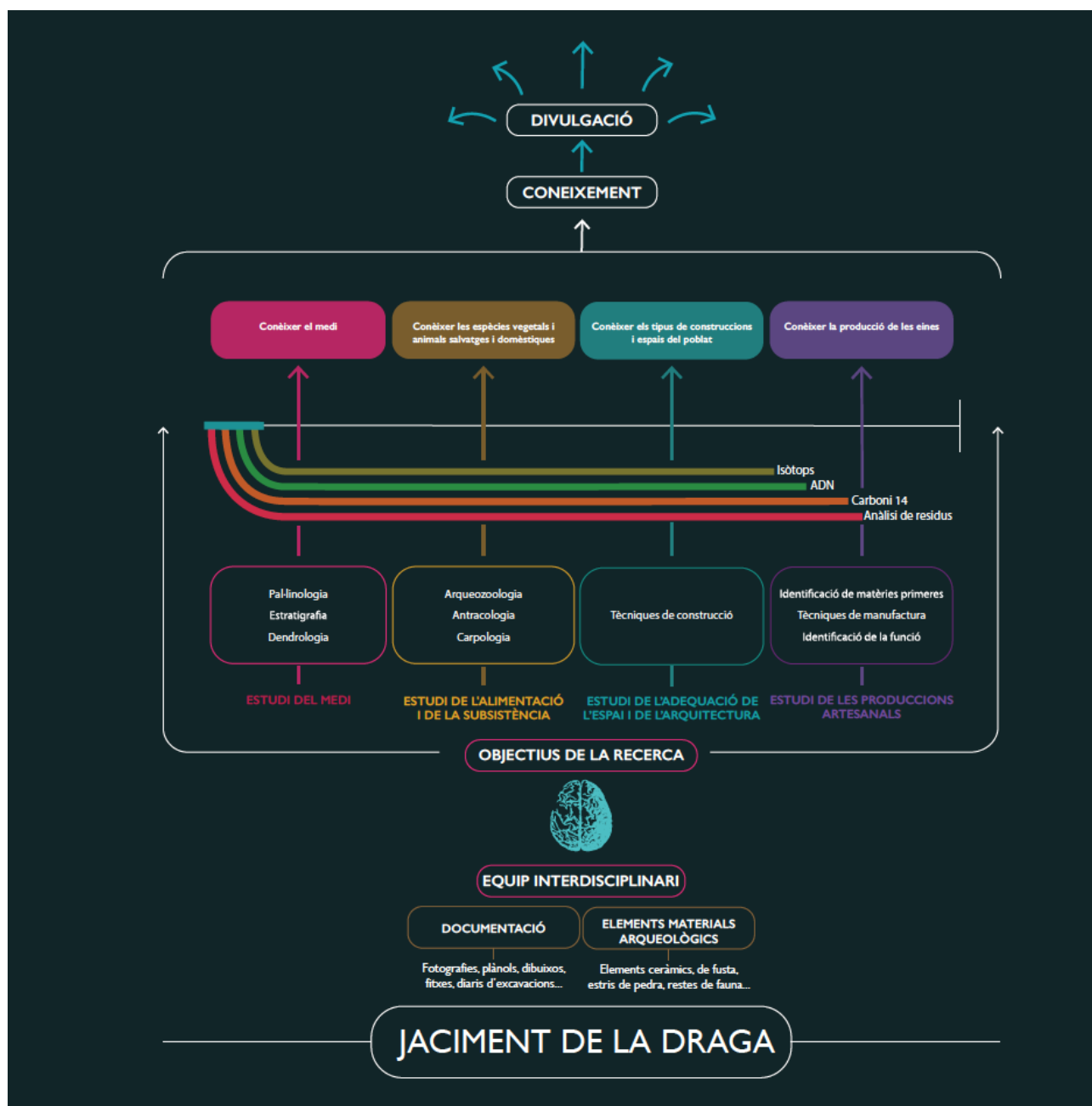

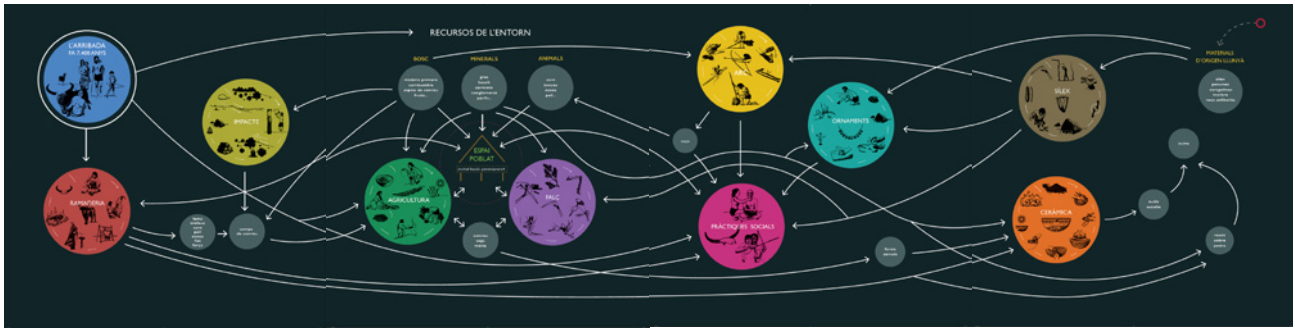

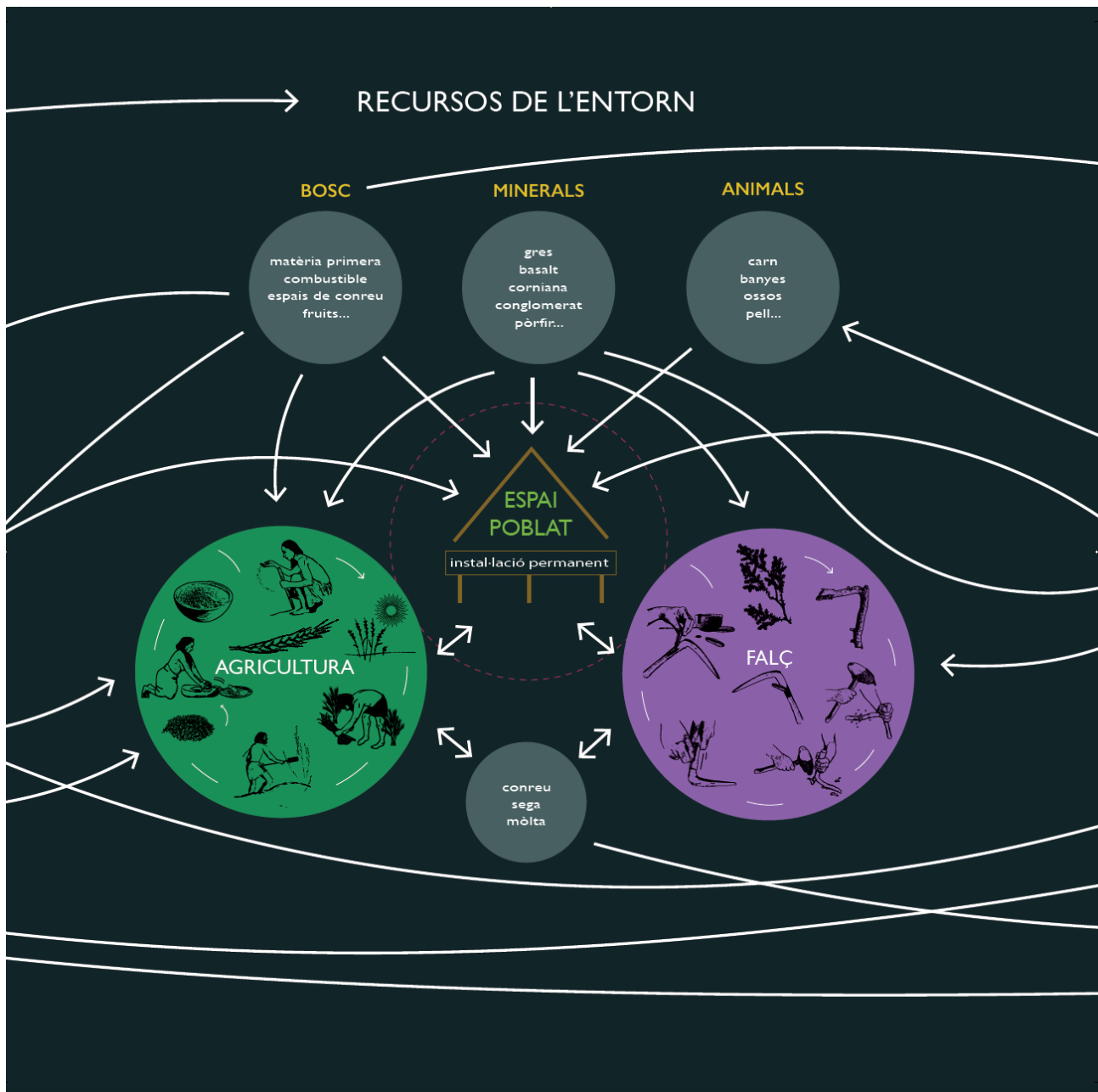
Imaginació

Reconstrueix el panorama del que va succeir a la Draga durant aproximadament 400 anys gràcies a l'enorme quantitat de dades obtingudes i processades per un ampli equip científic multidisciplinari. La singularitat del jaciment de la Draga i l'enorme quantitat de dades obtingudes comporta un esforç majúscul a l'hora de catalitzar la informació i generar coneixement. Més de cinquanta científics de diversos països del món treballen des de les seves especialitats per construir models interpretatius comprensibles per a tots els públics.

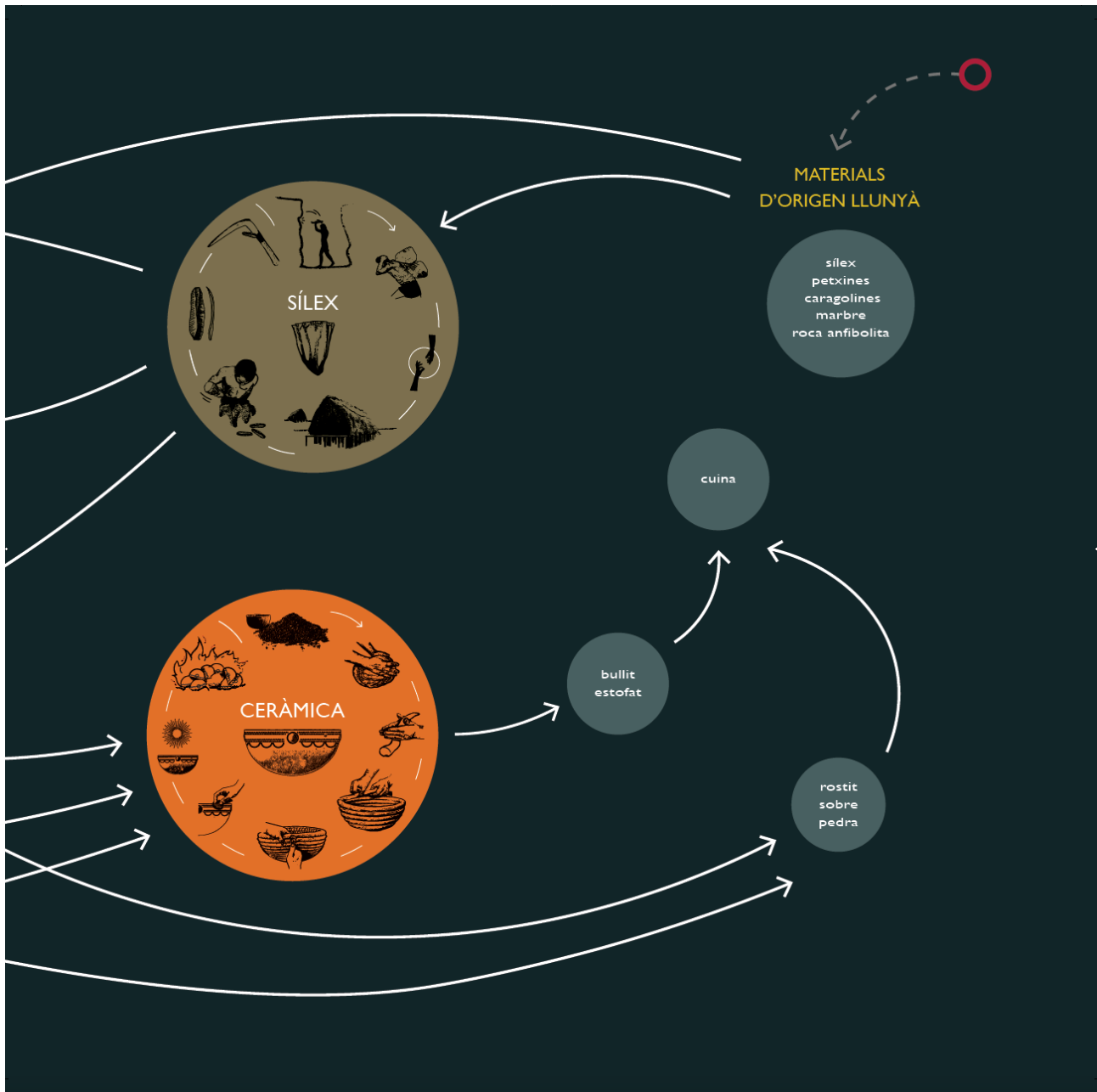
La singularitat del jaciment de la Draga i l'enorme quantitat de dades obtingudes comporta un esforç majúscul a l'hora de catalitzar la informació i generar coneixement. Més de cinquantacièntífics de diversos països del món treballen des de les seves especialitats per construir models interpretatius comprensibles per a tots els públics.

Difusió

La recerca desenvolupada a la Draga té com a objectiu la socialització del coneixement emprant totes les eines possibles. Actualment no es concep que l'únic receptor sigui l'entorn científic i es busca crear polítiques comunicatives i educatives que arribin a tothom.

La difusió per al públic especialitzat es fa bàsicament amb publicacions científiques, que poden ser de diferents formats, reunions, congressos... A la resta de públic s'hi arriba amb una gran varietat d'eines pedagògiques, com aravisites guiades, publicacions, tallers, exposicions, aplicacions virtuals...

La mirada dels savis

4 reconeguts intel·lectuals valoren aspectes essencials de les aportacions de la Draga al coneixement del passat i del que va comportar el neolític.

Marc Boada. Tecnologia neolítica

Martí Boada. El neolític i la transformació del paisatge

Ferran Adrià. Cuinar i menjar diferent

Eulàlia Subirà. Qui eren i d'on venien?

Imaginació

Visita a l'ambient de la Draga mitjançant una experiència virtual que ens endinsarà en el passat a través de la recreació del poblat de la Draga, duta a terme per l'Institut d'Investigació en intel·ligència artificial (IIIA-CSIC).

La "Reconstrucció digital del passat prehistòric: realitat virtual i intel·ligència artificial per entendre la vida social al Neolític" és un projecte impulsat pel programa RecerCaixa, una iniciativa de l'Obra Social "la Caixa" en col·laboració amb l'Associació Catalana d'Universitats Públiques. El projecte integra mètodes avançats d'enginyeria inversa, realitat virtual i intel·ligència artificial per al desenvolupament de models virtuals en 3D del patrimoni històric, especialment, en l'àmbit de l'arqueologia. Específicament, consisteix en desenvolupar i aplicar innovadors mètodes d'anàlisi computacional de la forma i la textura d'objectes arqueològics i construccions prehistòriques, per tal de reconstruir com va ser el poblat neolític de la Draga (Banyoles). El projecte desenvolupa noves formes de representació virtual (modelització 3D) i nous interfícies usuari-ordinador amb l'objectiu d'utilitzar la simulació com a instrument per a la investigació del passat, la divulgació científica en museus i la producció de materials docents per a les escoles. Està en fase de desenvolupament els sistemes d'e-learning basats en tècniques de simulació distribuïda ("societats artificials" creades per mitjà de tecnologia d'agents) i "jocs seriosos" per emular la forma en què la gent va viure en el passat.

ACTIVITATS

VISITES GUIADES

Activitat gratuïta inclosa en el preu de l'entrada

Diumenges de l'1 d'octubre al 4 de febrer de 2018 / 12.30 h.

VISITES GUIADES ESPECIALS

"La revolució neolítica. La Draga, el poblat dels prodigis"

Vine a conèixer tot allò que l'exposició no t'explica! Anècdotes i descobertes amb tota mena de detall explicades pels membres de l'equip de la Draga! *Activitat gratuïta amb aforament limitat*

Dimecres 18 d'octubre a càrrec del Dr. Antoni Palomo (MAC-BCN)

Dimarts 28 de novembre a càrrec de la Dra. Raquel Piqué (UAB)

Dimecres 20 de desembre a càrrec del Dr. X. Terradas (CSIC-IMF)

Dimecres 24 de gener a càrrec del Dr. Antoni Palomo (MAC-BCN)

Totes les activitats seran a les 19 h

ACTIVITATS FAMILIARS

Taller demostració de talla de sílex i elaboració d'eines del neolític

Dissabte 7 d'octubre / 11 h

Taller Farina i roselles: una proposta culinària.

preu de l'entrada. A càrrec de "KuanUm!"

Dissabte 11 de novembre i 2 de desembre / 18 h

Nadal al MAC. Un viatge a la prehistòria! Aquest Nadal, en el marc de l'exposició "La revolució neolítica. La Draga, el poblat dels prodigis" viatgem fins al neolític i aprenem com vivien els nostres avantpassats. *Preu de l'activitat: 5 € per dia / 10 € tres dies*

Del dimecres 27 al divendres 29 de desembre / D'11 a 13 h

TASTOS DE CERVESA

Tast de cerveses artesanes, a càrrec del celler cerveser HomoSibaris. Vine a conèixer aquesta beguda que es remunta al neolític. *Activitat inclosa en el preu de l'entrada. És indispensable fer inscripció prèvia*

Dissabte 25 de novembre i dissabte 20 de gener / A les 18 h

DEBATS I SEMINARIS

Debat "Savis i neolític", a càrrec de Ferran Adrià, Martí Boada (UAB), Eulàlia Subirà (UAB) i Xavier Terradas (CSIC-IMF). Modera: Josep Manuel Rueda (MAC)

Dijous 16 de novembre / A les 19 h

Seminari "Noves tecnologies i patrimoni cultural a Catalunya"

Més informació a www.mac.cat

Dijous 14 de desembre

VISITA VIRTUAL

Vine a experimentar en primera persona un passeig pel Poblat Neolític de la Draga! A càrrec de J. A. Rodríguez i S. Cebrián, CSIC-IIIa

Dissabte 7 d'octubre i 11 de novembre, d' 11 a 14 h i de 16 a 18 h

Tant per les activitats gratuïtes com per les de pagament es recomana fer la reserva prèvia a macvisites.acdpc@gencat.cat o al 93 423 21 49